Säkerhetspolisen

REMISSVAR

Datum: 2026-10-29
Diarienummer: 2026-13248-2

Mottagare: Finansdepartementet
Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM
Referens: Fi2026/01654

Promemorian EU:s penningtvättspaket

Säkerhetspolisen har tagit del av promemorian EU:s penningtvättspaket (Fi2026/01654) och har följande synpunkter.

11.5.2

Säkerhetspolisen välkomnar förslaget att Säkerhetspolisen ska ges en frågerätt enligt penningtvättsförordningen[1] motsvarande den för finansunderrättelseenheten. Säkerhetspolisen önskar vidare framföra vikten av att relevanta svenska myndigheter ges möjlighet att delta i det arbete som ska utföras av *Authority of Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism* (AMLA) i samband med utarbetandet av förslag till tekniska standarder, avseende bland annat det format som ska användas för tillhandahållande av transaktionsuppgifter.

11.7

Säkerhetspolisen välkomnar förslaget att Säkerhetspolisen ska ges möjlighet att få instruera ansvariga enheter att övervaka transaktioner under viss tid.

11.9

Som tidigare anförts (se t.ex. SOU 2025:81 avsnitt 8.3 och SOU 2024:58 avsnitt 11.7) bör Säkerhetspolisen ges direktåtkomst eller liknande (t.ex. åtkomst genom utlämnande på medium för automatiserad behandling) till penningtvättsregistret. Detta med de eventuella begränsningar som krävs i förhållande till information som härstammar från andra länders finansunderrättelseenheter när samtycke från dessa inte kunnat inhämtas. Skälet för en sådan mer omfattande åtkomst är i första hand att Säkerhetspolisen bättre ska kunna kontrollera inflöde och innehåll i penningtvättsregistret mot risker för finansiering av terrorism. I egenskap av ansvarig myndighet för att såväl förebygga och förhindra som utreda och beivra misstankar om terrorfinansiering, är det endast Säkerhetspolisen som har den underrättelsebild som behövs för att kunna bedöma om en transaktion eller ett beteende kan utgöra ett led i terrorfinansiering.

En direktåtkomst (eller liknande) till penningtvättsregistret behövs även för att Säkerhetspolisen ska kunna kontrollera inflöde och innehåll i registret mot risker för spioneri, olovlig underrättelseverksamhet och andra brott mot Sveriges säkerhet, inklusive främmande makts olovliga anskaffning av exportkontrollerade produkter och teknik. Såvitt avser det senare noterar Säkerhetspolisen att rapporteringsskyldigheten till finansunderrättelseenheten avseende misstänkta transaktioner (eng. *suspicious activity reports*, SARs) numera omfattar alla typer av misstänkta överträdelser av EU:s sanktionsregimer, inklusive handelssanktioner. Detta följer bland annat av ett förtydligande av rådet i samband med EU:s femtonde sanktionspaket, se skäl 36 i rådets förordning (EU) 2025/395 om ändring i förordning (EU) 833/2014. Att även sådan brottslighet omfattas av Säkerhetspolisens utredningsuppdrag när den till exempel styrs eller begås på uppdrag av

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1624 av den 31 maj 2024

främmande makts underrättelsetjänst, talar starkt för att Säkerhetspolisen bör ges sådan åtkomst till penningtvättsregistret.

12.4

Säkerhetspolisen noterar att förslaget, även i beaktande av möjligheten till samverkan i artikel 75 i penningtvättsförordningen, innebär en försämring jämfört med nuvarande regelverk då den föreslagna lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism inte medger samverkan mellan Säkerhetspolisen och mer än ett kreditinstitut (multilateral samverkan). Säkerhetspolisen avstyrker därför den föreslagna begränsningen till ett kreditinstitut. Säkerhetspolisen välkomnar dock att möjligheten till bilateral samverkan återfinns i den föreslagna lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt att kretsen för behöriga myndigheter i samverkan utökas till att även omfatta Kronofogdemyndigheten och Kustbevakningen.

14.19

Säkerhetspolisen välkomnar att Bolagsverket åläggs en underrättelseskyldighet till finansunderrättelseenheten.

15

Säkerhetspolisen välkomnar att informationen i konto- och värdefackssystemet utökas till att även omfatta spelkonton samt virtuella IBAN.

15.9

Säkerhetspolisen avstyrker förslaget om införande av en ny sekretessbestämmelse gällande förfrågningar från brottsbekämpande myndigheter.

Brottsbekämpande myndigheters förfrågningar om uppgifter ur registret över konton, värdefack och virtuella IBAN samt övriga åtgärder i anledning av en sådan fråga omfattas av sekretess enligt antingen 18 kap. 1 § eller 18 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL). Detta oavsett om uppgiften finns hos den brottsbekämpande myndigheten eller (i detta fall) hos Skatteverket.

I promemorian (på sida 673) redogörs för en i Säkerhetspolisens mening felaktig uppfattning om tillämpningsområdet för 18 kap. 2 § OSL. Det är korrekt att sekretess enligt 18 kap 2 § OSL gäller för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet som avses i 2 kap. 1 § 1 brottsdatalagen (2018:1177) eller andra motsvarande registerförfattningar. 18 kap. 2 § OSL innefattar dock inget krav på att uppgiften finns i en verksamhet som omfattas av brottsdatalagen. Avgörande för tillämpningsområdet för 18 kap. 2 § är således inte grunden för personuppgiftsbehandlingen eller om personuppgiftsbehandlingen sker i enlighet med brottsdatalagen utan att uppgiften *hänför* sig till sådan verksamhet som avses i 2 kap. 1 § brottsdatalagen. Huruvida Skatteverket utgör en behörig myndighet i brottsdatalagens mening (1 kap. 2 § brottsdatalagen) när de administrerar kontofackssystemet saknar alltså betydelse för om uppgifter hänförliga till brottsbekämpande myndigheters underrättelseverksamhet som finns hos Skatteverket omfattas av 18 kap. 2 § OSL.

I promemorian omnämns inte vad som gäller för uppgifter vid förfrågningar som omfattas av tillämpningsområdet för 18 kap. 1 § OSL (sekretess vid förundersökning). Utifrån Säkerhetspolisens förståelse av promemorian skulle även förfrågningar i en förundersökning omfattas av den nya sekretessbestämmelsen men det förs inget i resonemang i den delen.

Säkerhetspolisen anser således sammantaget att det inte finns något behov av en ny sekretessbestämmelse för uppgifter om brottsbekämpande myndigheters förfrågningar eftersom dessa uppgifter omfattas av antingen 18 kap. 1 § eller 18 kap. 2 § OSL.

Säkerhetspolisen vill även framföra att det regelbundet finns behov av en längre sekretesstid än fem år för de uppgifter som omfattas av brottsbekämpande myndigheters förfrågningar och att uppgifterna i Säkerhetspolisens underrättelseverksamhet är av sådan karaktär att ett omvänt skaderekvisit måste gälla i enlighet med vad som följer av 18 kap. 2 § OSL. Avseende sekretessens längd kan noteras att sekretesstiden enligt såväl 18 kap. 2 § OSL som 35 kap. 1 § OSL (sekretess till skydd för enskild i verksamhet som syftar till att förebygga eller beivra brott) uppgår till 70 år. Motsvarande tid för uppgifter som omfattas av 18 kap. 1 § OSL är 40 år.

Det är vidare i Säkerhetspolisens mening inkonsekvent att uppgift om vilka konton en enskild person innehar omfattas av en sekretesstid om 20 år (se promemorians förslag till ny bestämmelse i 40 kap. 7 h § OSL) medan uppgift om att den enskilde är föremål för brottsbekämpande myndigheters förfrågningar enligt förslaget endast skulle omfattas av en sekretesstid om fem år.

15.11.7

Säkerhetspolisen önskar framhålla att det är av största vikt att brottsbekämpande myndigheter fortsatt ska vara ansvariga att föra loggar över de förfrågningar de brottsbekämpande myndigheterna gör i konto- och värdefackssystemet. Säkerhetspolisen förordar därför att nuvarande regler om loggning, så som dessa kommer till uttryck i 6 § lag (2020:272) om konto- och värdefackssystem och 4 § förordning (2020:521) om konto- och värdefackssystem, alltjämt fortsatt ska gälla.

16

Säkerhetspolisens uppfattning av övergångsbestämmelserna i den föreslagna lagen om register över konton, värdefack och virtuella IBAN kan komma att innebära att sökningar behöver ske i två parallella system fram till 2032. Säkerhetspolisen ser att detta kan medföra ökade kostnader för myndigheten (se även under avsnitt 17 nedan).

17

Som framgått ovan i anslutning till avsnitt 16 kan övergångsbestämmelserna i den föreslagna lagen om register över konton, värdefack och virtuella IBAN medföra att arbete behöver göras i parallella system vilket innebär ökade kostnader för myndigheten.

Avslutande kommentar

Säkerhetspolisen anser att förslaget i sin helhet behöver belysas utifrån perspektivet att information som delas i det finansiella systemet kommer omfatta information rörande Säkerhetspolisen och andra myndigheter som bedriver säkerhetskänslig verksamhet. Då sådan information innehåller uppgifter som riskerar att skada den säkerhetskänsliga verksamheten bör lagstiftningen möjliggöra för kreditinstitut och andra aktörer att inte dela information rörande vissa utpekade statliga myndigheter.

Detta remissvar har beslutats av chefsjuristen Per Lagerud efter föredragning av verksjuristen Johan Fjellström.